

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden esütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vétetnek fel.

Felelős szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legujabb hirei.

Budapést, augusztus 31. Hivatalos jelentés.

Lucktól északra és északkeletre az ellentálló orosz haderőt tegnap heves harcok közt dél felé vetettük vissza. Tizenkét tisztet és több, mint 1500 főnyi legénységet fogtunk el. Öt gépfegyvert, öt mozdonyt, két vasuti vonatot és nagymennyiségű hadiszert zsákmányoltunk. Csapatáink Swiniuchy-Gorohov-Radziechow és Turze mellett is kényszerítették az oroszokat, hogy a visszavonulást folytassák. Radziechovtól délre a budapesti cs. és kir. gyaloghadosztály ezredei szokott vitézséggel rohammal foglaltak el egy erősen el-sáncolt védelmi vonalat. A Strypa mentén az átkelés kierőszakolásaért folyik a harc és az oroszok itt az üldöző csapatáink előnyomulását egyes helyeken kemény ellentámadással gátolják. A Dnjester mellett és a beszarabiai határon nincs ujság. A Kobrintól északra küzdő haderőink a Muchawice felső folyásánál fekvő Pruzanyig nyomult előre.

Az olasz hadszíntér.

A délnyugati harcvonalon tegnap sem voltak nagyobb jelentőségű harcok. San Martinónál az ellenség két előre törését és azonkívül egy a tolmeini hídő déli része és egy Flitsch mellett a völgyet védő hadalásunk ellen intézett támadást vertünk vissza.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.
Miniszterelnök sajtóosztálya.

A háborus jövedelmek megadóztatása.

Egészen bizonyos, hogy a háboru után az összes európai államok pénzügyminiszterei azon fogják törni a fejüket, milyen finánciális műveletekkel lehetne szaporítani az állami bevételeket. Uj adók és uj monopóliumok lépnek majd életbe, hogy a megnövekedett állami pénzügyi szükségleteket legyen miből fedezni. Az is bizonyos, hogy ha valamelyik állam pénzügyminiszterének sikerül egy jó bevételi forrást fölfedezni, azt a többi államokban is igyekeznek majd kihasználni.

Ebből a szempontból nagyon fontos ránk nézve is, hogyan fogják megcsinálni a német birodalomban az ugynevezett „háborus jövedelmek“ megadóztatását, amelynek tervet Helfferich néhány nappal ezelőtt már bejelentette a birodalmi gyűlésben.

Tulajdonképpen ama rendkívüli üzleti nyereségről van itt szó, melyek a háborus konjunkturák hatása alatt állottak elő és amelyek azért rendkívüliek, mivel az előző év, vagy néhány előző esztendő üzleti nyereségének átlagát lényegesen meghaladják.

Tehát nemcsak a szorosabb értelemben vett hadseregnek szállító vállalatok nagy üzleti nyeresége tartoznak e kategóriába, hanem az összes üzleti vállalkozásoké, melyeket a háborus viszonyok rendkívüli arányokban megnöveltek.

Ezt az adót tehát azoknak kell majd viselni, akiknek jövedelme lényegesen szaporodott a háboru alatt, ugyanakkor, amikor a lakosság széles rétegei kisebb-nagyob mértékben gazdasági károkat voltak kénytelenek elszenvedni.

Persze ezek egyelőre csak tervek és az, hogy miképpen állapítják majd meg a háboru után az uj adónak egész rendszerét, hogyan fogják pontosan körülírni az adóállapot, milyen lesz az adókulcs, azt még a németek is csak a nyugodt időkben fogják eldönteni.

Annyi bizonyos, hogy a tervbevelt uj adónak bevezetése igen sok nehéz-

ségbe ütközik és nagy körültekintést igényel majd a kérdésnek igazságos megoldása.

Addigra is azonban, a mig az állam a háborus jövedelmeknek az igazságosság és a fokozatosság elvén alapuló megadóztatását megvalosítja, megkívánhatja a társadalom, hogy azok, akiknek a jövedelme a háboru alatt jelentékenyen emelkedett, és a kiknek üzleti vállalkozása a háborus viszonyok folytán rendkívül megnövekedett, jövedelmük egy részével a hazafiság és jótékony-ság oltárán áldozzanak. A Kárpátok elpusztult falvainak újraépítéséhez városunkban egyesek már, példaadó adománnyal járultak hozzá. De hol maradnak azok a számtalanok, a kik a háborus jövedelmükkel áldozathozatalra szintén hivatva lennének. A háboru után az állam keze ezeket a jövedelmeket is utólrni fogja jog és igazság szerint.

Nem sztrajkolnak a pékek.

Hétfőn az a hir terjedt el a városban, hogy a pékek sztrajkolnak és ezután nem fognak sem kenyeret sem zsemlyét sütni, azért mert nincsenek megelégedve a hatóság által megszabott maximális árakkal. Azonnal érdeklődtünk a nagyközönséget felette érdeklődő dolog iránt, és meggyőződést szerez-tünk arroi, hogy a hir ebben a formában nem felel meg a valóságnak.

Hechtl József rendőrkapitány a pékek sérelméről meg akarván győződni, hétfőn dé-lélőtt behívatta a pékeket és a kenyér sütőket, velük megbeszélést folytatott, majd felolvasta nekük az ipartörvény ide vonatkozó szakaszát. E törvényszakasz intézkedése szerint, minden pék iparos, ha iparát beszünteti, köteles azt az első fokú iparhatóságnak bejelenteni, a mely ha szükségít látja, elrendelheti, hogy az illető pék iparos a bejelentéstől számított négyhétig köteles iparát tovább folytatni. Ha a pékiparos a rendőrkapitányság ezen intézkedésének nem tesz eleget, vagy a sütést nem a régi mértékben végzi, az iparhatóság 200—600 korona pénzbüntetéssel sújthatja.

A pékek megszívélve a rendőrkapitány szavait, kijelentették, hogy ők sem a multban sem most még csak nem is gondoltak sztrájkra, és hogy az egész kosza hirnek semmi komoly alapja nincs.

Kijelentették, hogy a tanács által legutób

gkrként 54 fillérben meghatározott fehér kenyér, az 5 dkgos zsemlye nagybani 5 fillér, kicsinyben 6 fillér, a 10 dkg-os zsemlye 10 fillér illetve 12 fillérben történt maximális ár megállapításában is megnyugodtak. Csúpan a barna kenyérnek gkrként 46 fillérben való ármegállapítását tartják magukra nézve sérelmesnek, és szaksterü érvekre hivatkozva azt állítják, hogy ilyen ár mellett csakis veszteséggel adhatják a kenyeret. Ebbeli panaszokkal a rendőrkapitány a pékeket a tanács elé utasította, s mint értesülünk a pékek a barna kenyérnek csúpan 3 fillérrel magasabb ár megszabása iránti kérvényüket már be is adták, — s ha a tanács azt méltányosnak találja, nem is fog elzárkózni annak teljesítésétől.

Végül kijelentették a pékek, hogy a tanács újabb határozatáig barna kenyeret is sütnék és pék üzemetük úgy mint eddig is, akadálytalanul folytatni fogják.

Hechtl József rendőrkapitány ez uton is felhívja a közönséget, hogy ha a pékek bármelyike, — az előtte tett ígéret ellenére is üzemet beszüntetné, vagy akár a kenyér, sütést, illetve eladást megtagadná, vagy a megsabottnál magasabb árban adná — az illetők panaszaikkal azonnal forduljanak hozzá, és ő a panaszolt pék ellen a legszigorúbb rendszabályt fogja alkalmazni.

H I R E K.

— **Értesítés.** A Miasszonyunkról nevezett Iskolanénék vezetése alatt álló róm. kath. elemi és polgári leányiskolában a beiratkozások f. é. szept. hó 1. 2. és 3-án délelőtt 8—11 óráig délután 2—4 óráig tartanak. A rendes előadások 6-án kezdődnek. — Igazgatóság.

— **Ifjúsági hangverseny.** Szombaton este a bajai ifjúság hangversenyt rendezett a Nemzeti Szálló nagytermében, melynek tiszta jövedelmét, humanus és nemes célra, a rokant hősi katonák javára fordították. A hangverseny minden száma meglepően jól sikerült és a közönség szíves tapssal honorálta a szereplőket, a kik egytől-egyig ügyesek voltak. Az ifjúsági zenekar összejátéka, valamint a magán számban Fisehof Erzsike ügyesen előadott szavaiata; Stern Dezső szépen előadott monologja; Szatmári Ottó, Ring Erzsike zongora és Abonyi László hegedű játéka szerzett sok élvezetet a közönségnek.

— **Levél a hadifogságból.** Ruppert Miklós bírósági joggyakornok Ruppert Antal polgári iskolai tanár fia, a ki még telen a déli harctéren szerb fogságba került, az óta hgy-létéről néhány levélben értesítette szüleit. Legutóbb küldött levelében, a mely hosszú hányattatás után, öt hét múlva tegnap megérkezett, már az ott levő társai helyzetéről és foglalkozásáról is ír. Az érdekes levél így szól: „Édes aranyos Szüleim! Már több alkalommal megírtam, hogy megkaptam ezelőtt 3 héttel az összes pénzemet 150 dinár értékben egy kis levonással. Kezeteket sokszor csókolom érte, mely ha későn is jött de nagy hézagokat tömtem be vele, itt mint már írtam is csak egy dolog van ami rajtunk segíthet, ez a pénz. Az a remény, hogy összel hazajutok sajnos nem teljesült, így hát várom ismét a tavaszt, mely talán meg hozza a napok legnagyobbikát, de addig is bizok eddigi jó egészségembe. Most szor-

galmasan dolgozunk. Reggel 4 órakor kelünk, megreggelizünk, s aztán fogolytársaimmal (300) mennek ki a gazdaságba, mezei munkára. Egy része kaszál, gabonat gyűjt, a másik csépel, vagy ökrös szekeret hajt. Ezt már én is értem, bár nekem nem kell kint dolgoznom, csakis a szép parkban nyesegetem a sövényt, csakis passzióból. Van vagy 400 darab gyönyörű tehenünk már ezeket is őrztem. Szóval megpróbálok mindent, hogy unalmam elűzzem. Itt bizony lehet látni ügyvédjelölt tehen pásztor, és tanító ökrös hajcsárt. Kezeteket Babuskával együtt sokszor csókolja szerető fiatok Miklós.

— **Gyilkos katona.** Szabadkáról jelentik: Rozsik István tegnap este egy mozi előadás után szó váltás közben agyonszurta Zsidovszki Istvánt, a ki régi haragosa volt. A gyilkost letartoztatták.

— **Kolera.** Nem ugyan nálunk, de igen közel hozzánk a szomszédos Szentistvánon ázsiai kolera van. Hétfőn több megbetegedés történt és ezek közül kettő halállal végződött. Az előjáróság jelentésére hétfőn Miskolczy Imre dr. egészségügyi felügyelő, Pestvármegye alispánja és tisztii főorvosa Szentistvánra érkezett a végből, hogy a kolera járvány megállítására szükséges óvintézkedéseket azonnal megtegyék. Reméljük, hogy a kolera járványt még csirájában sikerül elfojtani. A bajai rendőrség, nehogy a kolera járványt esetleg Bajára is behurcolják, — a míg a kolera tart a szentistvániakat a bajai piacról leültetia.

— **Halálozás.** Özv. Öhler Samuelein életének 53-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése kedden délután ment végbe nagy részvét mellett.

— **Az öreg regruták társas vacsorája.** A 43—50 éves tauglich népfőkelők, akiket az elmúlt héten soroztak be katonának, szombaton este kedélyes mulatságot rendeztek a Godár-féle vendéglőben. A kedélyes társaság cigányzene és jóízű katona dalok éneklése mellett a reggeli órákig maradt együtt.

— **A városi zálog intézetben** az 1914. évi december hó végeig lejárt és nem rendezett zálogtárgyak folyó évi szeptember hó 2-ik és következő napján délután 3—5 óra közötti időben a városi zálog intézet heijiségében nyilvános árverésen elfogjuk adani.

— **Szárak bab, borsó es lencse maximális ára.** A m. kir. minisztérium 2795/915. M. E. rendelete szerint a száraz babert borsóért és lencseért, követelhető legmagasabb, ar a magyar szent korona országáinak egész területére nézve métermázsánként (100 kgf) tiszta sulyra a száraz (érett) bab tekintetében 40 korona; a száraz (érett) borsó tekintetében 50 korona; a száraz (érett) lencse tekintetében 50 koronában állapithatik meg. Az árakban benne kell érteni a rakodó állomáshoz való szállítás költségeit. Aki magasabb áron eladja vagy veszi a felsorolt terményeket, vagy veszi ezen ügyleteket közvetiti, kihágást követ el.

— **Peldás büntetés kis péksütemény miatt.** Néhány nap előtt felelősségre vonták Prágában a büntető bíróság előtt a 40 éves Kárhán Antal holcsovitzii péket élelmiszer-uzsora miatt. Kosourek Janka, egy közjegyzői iroda vezetőjének neje nemrégiben tizen-negy zsemlyét vásárolt, darabját 4 fillérért. Mivel a zsemlyék feltűnően kicsinyek voltak, Kosourek asszony egy zsemlyét áfa-

dott a holcsovitzii rendőrbiztosnak. Ez aztán megállapította, hogy a zsemlye csak 37 gramm sulyu, holott annak a hatósági rendelet értelmében 35 gramm sulyunak kellett volna lennie. A pék ellen megtették a feljelentést. A rendőrség előtt igyekezett kimutatni, hogy még ezen kisebb suly mellett, is ráfizet. A szakértők azonban számítását hamisnak állapították meg. Minthogy a rendőrség a pékmestert egy izben már elítélte 1 heti elzárásra és 600 kor. pénzbüntetésre, bűnösnek mondták ki az előirt árak ismételt túllépése miatt és ezérr 3 heti szűzített foghástra és 1000 korona pénzbírságra ítélték. Az elítelt felebbezett.

— **A kiralynak felajánlott Vörös Félhold jelvény.** A Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság tudvalevőleg művészi kivitelű rendkívül szép jelvényeket hozott forgalomba a török sebesültek javára. Ezeknek a jelvényeknek egy diszplédányát a Bizottság felajánlotta a király Öfelségének is. Erre vonatkozólag Tisza látván gróf miniszterelnök egy Szent István napján gróf Khuen-Héderváry Károly bizottsági elnökhöz intézett atiratában közölte, hogy „Ő Császári es Apostoli Királyi Felsége a Vörös Félhold Támogatására Alakult Országos Bizottság részétől felajánlott a magyar-török fegyverbaratságot symbolizáló jelvényt legkegyelmesebben elfogadni és a tisztelt Bizottságnak a felajánlásért legmagasabb köszönetét legkegyelmesebben kifejezni méltóztatott.“ Ezentul tehát a király is viselni fogja azt a jelvényt, mely a magyar és török testvérm nemzetek örökös együtterzését kirdeti. A jelvényeket 1 koronás árban a Vörös Félhold Országos Bizottsága árusítja melynek irodája a Képviselőházban van.

— **Az önkéntesi jelvény a 42—50 éveseknek.** A 42—50 évesek az önkéntesi kedvezmény és önkéntesi karpaszomány jelvényre vonatkozó igény jogosultságukat a bevonulás alkalmával tanulmányi bizonyítványok felmutatása mellett, igazolhatják és kérhetik a karpaszomány engedélyezését annál a kerületi, illetőleg honvédkiegészítő parancsnokságánál, a melyhez bevonultak. A honvédelmi miniszter erre vonatkozó rendeletét a hivatalos lap közli.

— **Németországba való utazáshoz utlevél kell.** A Németországba való utazásra vonatkozó eddigi rendelkezéseket hatályon kívül helyezi egy új rendelet. Eszerint, aki ezután Németországba akar utazni, annak az illetékes hatóságnál utlevelet kell beszereznie. Ez az utlevél tartalmazza az illető személyleírását, egy legújabb időből való fényképet sajtakézüleg aláírva es annak a hivatalos igazolasat, hog az illető azonos a fényképen ábrázolt személyel és hogy a fényképet sajtakézüleg írta alá. Ilyen utlevéllel kell igazolni magát ezután mindenkinek, aki Németország területére lép. Ott aztan még valamely külképviseleti hatósággal vagy konzulátussal kell az utlevelet láttamagztatni.

— **Török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait** 20 fillérért árusítja az országos Bizottság (Budapest-Képviselőház.)

Főmunkatársak:

Dr. BERNHART SÁNDOR és BOGOVICS BÉLA.

Adakozzunk a vak katonáknak.

Vasárnap szept. 5-én

ASTA NIELSEN

és

PSYLANDER

az

APOLLÓBAN.

1911. kig. sz. 1915.

Árverési Hirdetmény.

A lökert mögötti 12.27/1200 hold szántóföldnek haszonbérbeadása végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi szeptember hó 5-ik napján d. e. 9. 9 óraker árverés fog tartatni alulírott-nál betekinthező feltételek mellett.

Bánatpénz fejében 20 korona tendő le az árverés megkezdése előtt.

Baja, 1915. augusztus 31.

Weisz Nándor, tanácsnok.

20184. kig. sz. 1915.

Hirdetmény.

Baja th. vsros tanácsa közhirre teszi, hogy az italméresi illetéket másodfokban megállapítani hivatott italméresi illeték felszámítási bizottságnak 1915—1917. évi időszakra vonatkozó tárgyalásai 1915. évi szeptember hó 3—4. napja d. u. 3 órájára tüzetett ki a városi székház I. emelet 21. sz. helyiségében.

Felhivattak tehát az italméresi illetékköteles tüzetek felebbezéssel élt tulajdonosai, hogy a tárgyaláson személyesen, avagy megbiaottjaik után — saját jólfellegott érdekeik szempontjából okvetlenül megjelenjenek, hogy esetleges érdekeiket élő szóval is előadhassák.

Baja, 1915. augusztus hó 30.

Erdélyi
h. polgármester.

Kazai József Baja

Vörösmarty Mihály-útca 6.

.... TELEFON 45.

Papir-és írószer-
-:- kereskedés. -:-
Könyvnyomda-:-
Könyvnyomdai
munkák készi-
tése a legizlése-
sebb kivitelben.
Ügyvédi és köz-
ségi nyomtat-
..ványraktár..

A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.

ÉRTESÍTEM

a zongorák iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, hogy

HAAS MIKSA UR

ZONGORA-

≡ pianino- és cimbalom-raktára ≡

tulajdonomba ment át s az igen előnyös vételnél fogva e hangszereket oly olcsó áron bocsájtom áruba, mint aminőért zongorát, pianinot nem árusítottak még soha.

E hangszereket esetleg bérbe is kiadom.

Kérem az érdeklődők szives támogatását s vagyok tisztelettel

ifj. Wagner Antal.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Őszi vetéshez

üszök és varju kártevéséi ellen biztosan védkezhetik a földbirtokos a 8 év óta kitűnően bevált

CORBIN

magcsávázósrze alkalmazásával. A közelgő őszi vetéseknél nélkülözhetetlen annyival is inkább, mert rézgalic nem kapható. Kiváló eredmények, bizonyítványok! Nem befolyásolja a mag csirázását! **Egyszerű alkalmazás! Olcsóbb mint a kékkő.** Nagyszerűen bevált buza, rozs, tölgyemag, répamag, kender, konyhavetemény, kukorica stb. csávázásánál. Próbálja meg saját érdekében!

Bizonyítványmásolatokat, használati utasítást és árajánlatot azonnal küld:

Dr. KELETI és MURÁNYI vegyészeti gyára, UJPEST,
valamint a főelárusító **Drescher Gyula, Baja.**

Kiadó lakás.

Gróf Széchényi-utca 14. számú ház (Lutheránus templom mellett) 2 utcai, 4 udvari szoba, üvegezett folyosó és mellékhelyiséggel

1915. november hó 1-ére kiadó.

Értekezhetni **Odabassits Gyula** városi közgyám, házigondnoknál, városi székház, földszint 24.

Azonnal kiadó

a Bajai Takarékpénztár főtéri bérházában egy emeleti öt szobás sarok lakás, **egy kisebb lakás** és egy a főtérre néző **bolthelyiség** is.

19417. kig. sz. 1915.

Pályázati hirdetmény.

Baja th. város a városi kórháznál elhalálózás folytán üresedésbe jött és évi 2000 K. fizetés s 540 K. lakásbér javadalmazással járó közkórházi ellenőri állásra pályázatot hirdet.

Felhívja a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket nálam f. évi szeptember hó 30. napjáig nyujtsák be.

Baja, 1915. augusztus 19.

Erdélyi,
h. polgármester.

Irodai alkalmazást,

magán, vagy javítóvizsgára előkészítést elvállal érettségit tett fiatalember.

Cím a kiadóhivatalban.

Raksányi Dániel

szakképzett gépész azonnali

cséplést és gépjavitást

keres. Értkezni lehet Rákóczy

Ferenc-utca 49. szám. Baja.

Bethlen Gábor-utca 2. sz. házban egy

három szobás

utcai lakás november 1-re és

két szobás udvari lakás

azonnal kiadó. Esetleg

egy butorozott szoba

is azonnal kiadó.

Tanuló felvétetik

∴ a Bárány-szállodában. ∴

Kiváló jó házikoszt kapható.

Cím a kiadóhivatalban.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságnak, géptulajdonosoknak

kevés pénzert finom lisztet készítő malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve a járat nagyság szerint darál óránként 100—800 kilót, finom lisztet készít óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézidarálók, svéd marok-

∴ rakó és kévekötő aratógépek. ∴

KELLNER és SCHANZER

Budapest Kálmán-utca 3.

Szőlőoltvány

Furmint, Hárslevelű, Ezerjő, (Osqrán), Kövidinka stb. valamint néhány csemegefaj. Az egy éves gyökeres oltvány drb. 10 fil., a 2 éves pedig 20 fil. Gyökeres Delaware drb. 10 fil. Nagymennyiségű gyökeres Riparia Portalis is kapható, továbbá 2 éves Csabagyöngye és Szárszoros ezre 200 K. Hegyaljai asztali és aszu-borok jutányos áron

Molnár Mihálynál

Abaujszántón.

... Eladó vagy bérbeadó ...

≡ 4 hold kertész- ≡
≡ föld házzal - ≡
≡ együtt. Bővebb ≡
≡ értesítést ad: ≡

Szetele János, Korsós-utca 4.

Jókai Mór-u. 5. számú ház

... eladó ...

Tudakozódní lehet Balku Gyulánál Z o m b o r, Bercsényi-utca 18. szám alatt.

